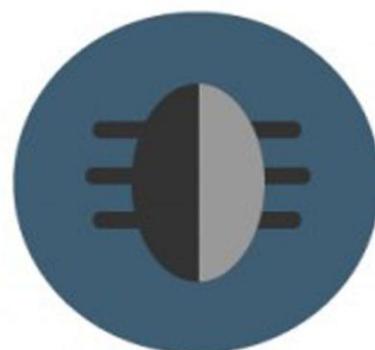

رېبەرى خۇپاراستن بۇ رۇژ نامە وانان و چالاکوانان

ئەم رېبەرە بە ھاوبەشى لە لایەن تۆرى عێراقى بۆ میدیای خەلك و ساير كورد
بۆ بەرژەوهندى رۆژنامەوانان و چالاکوانان پەرەپێدراوه ..

هیچ پێوەریكى ئەلكترۆنى جیگیر نییه، 100% رۆژنامەوان و چالاکوان بپاریزیت،
بەلام چەندان هەنگاو هەن دەتوانن بیگرینهبەر بۆ ئەوهی خۆیان و ئەو
كەسانەى پەيوەندییان لەگەل دەكەن بپاریزن .
ئەم پەرتوكەى بەردەستان رېبەریكە بۆ گرنگترین ئەو هەنگاوو بەرنامانەى كە
رۆژنامەوان و چالاکوان دەپاریزیت .

ئاسۆ وەهاب

نەو 10 ھەلەپھە رۆژنامەوان و چالاکوان تیاى دەکەویت؟!

- 1- بەکارھێنانی ئەنتەرنەتی گشتی (کۆفی نت) .
- 2- بەکارھێنانی کۆمپیوتەر بە بێ دیواری ئاگرین Firewall .
- 3- بەکارھێنانی بەرنامەکانی برۆکسی Proxy بە بێ بەکارھێنانی کۆد کردن Encryption .
- 4- بەکارھێنانی ئەو ئیمیلانەى Email کە کۆدکردنى Encryption بەھیز بەکار ناهێنیت .
- 5- مامەلەکردنى دروست لەگەڵ ئیمیلە Email ھاتووھکان .
- 6- نەسپینەوھى میژووی گەران History و داگرتنی بەرنامەو فایل downloads .
- 7- بەکارھێنانی بەرنامەى گفتوگو/چاتکردن بە بێ کۆدکردنى Encryption چاتکردنەکە .
- 8- بە کۆدئەکردنى Encryption تەواوی ئەو (ملفات)انەى لەسەر ھارد دیس و درایقەکان ھەن .
- 9- نەسپینەوھو لەناوبردنى (ملفات)ەکان بە شیوھپەکی یەكجارەکی .
- 10- بەکارھێنانی بەرنامەکانی بەرپۆھبردنى مالمپەرەکان (ئەوھى پى دەوتریت FTP) بە بێ کۆدکردنى Encryption .

وهك روژنامهوان و چالاکوان پیوستت به چیه؟!

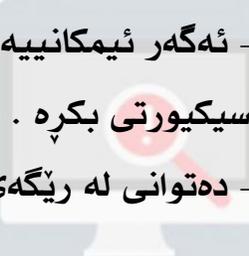
ئهو بهرنامهانی که پیوسته لهسه کۆمپیوتهری ههر روژنامهوان و چالاکوانیک ههبیته و شارهزا بیته لهبهکارهینانیان که ههموو ئەمانه جیگرهوهی گشت بهرنامهکانی ترن .

* ئەنتی فایرۆس :

- ئەگەر ئیمکانیهته ههبیته بیکری زۆر باشه له بری ئەنتی فایرۆس، ئەنتهرنت سیکیورتی بکهره .

- دهتوانی له ریگهی مالمپهری سهرهکییهوه به خوڤراییی ئەم ئەنتی فایرۆسانه دابگریته :

ئەفیرا AVIRA له مالمپهری avera.com

ئەفاست AVAST له مالمپهری avast.com

یان

* مه له ویر malware :

بۆ ریگریکردن و دۆزینه وه فایل سیخوری و هاوشیوهکانی به خۆراییی له مایپهری

سه رهکییه وه ئەم بهرنامه نه داگره :

SPYBOT

<https://www.safer-networking.org>

Malwarebytes

<https://www.malwarebytes.org>

combofix

<http://www.bleepingcomputer.com/download/combofix/>

kaspersky

<http://support.kaspersky.com/viruses/utility>

Sophos

[Sophos.com/products/free-tools/virus-removal-tool](https://www.sophos.com/products/free-tools/virus-removal-tool)

Bitdefender

www.bitdefender.com/free-virus-removal/

AVG

[free.AVG.com/us-en/virus-removal](https://www.free.AVG.com/us-en/virus-removal)

* پاسوئرد :

11 ئامۇزگارى بۇ دروستکردنى وشەى نهىنى بههيز

• وشەى نهىنى دريژ

سوور به لهسەر ئەوہى وشەى نهىنى (پاسوئرد) له 14 هيما پيکبيت، ئەو وشە نهينيانەى کورتن بهئاسانى بههاوکارى چەندان بهرنامەى بهردهست مەزەنە دەکرين و دەدۆزرينەوہ .

• وشەى نهىنى نالۆز

سوور به لهسەر ئەوہى وشەى نهىنى (پاسوئرد) له پیتی گەورەو بچووک، هيماو (بۆشايى) سپەيس پيکبيت . ئەمە کارى دۆزینەوہى ئەستەم دەکات .

• وشەى نهىنى هەر مەمەکی

وشەى باوو هيماى باو بهکار مەهيئە، که به ئاسانى مەزەنە دەکرين ، ژمارەو پیتەکان به پيى زنجيرە بهکار مەهيئە وەك 12345.

• وشەى نهىنى زۆر نزيك نهبيت له کەسايە تييتەوہ

خۆت به دوور بگره له بهکارهيئانى زانيارى کەسى و ژمارەى مۆبايل و سال و شويى له دايکبوون...هتد . هەر کەسيک ئەو زانياريانەى تۆى لهبەر دەست بيت به ئاسانى دەتوانيت دەست بهسەر ئەکاوانتەکەت بگريت .

هەميشه له يادت بيت.

سوور به لهسەر ئەوہى ئەو وشە نهينيئەى (پاسوئرد) دروستى دەکەيت به ئاسانى بيتەوہ يادت . نووسينى لهسەر کاغەز يان له فاسليک يان لهناو کۆمپيوتهرەکەت، جيگەى مەترسيه ، بهتايبەت بۆ چالاکوانان و رۆژنامەوانان .

• زۆر نهىنى بيت.

نابيت وشە نهينيئەکانمان کەسانى تر بيزانن تەنها ئەو کاتە نهبيت که دەست بهسەر دەکرييت (چالاکوان و رۆژنامەوانان) باشتر وايه کەسيک له دەرەوہى ولات بيزانيت تا يەکسەر بيگۆريت .

• زۆر دەگمەن بیت .

وریا بە، يەك وشەى نەيىنى بۆ تەواوى ئەكاونتەكانت بەكار مەهيىنە، ھەول بە لەكاتى دۆزىنەوھى وشە نەيىنيەكەت كەمترىن زىانت بەر بکەويىت، ئەو كەسەى دەگاتە ئەكاونتەكەت لەسەر فەيسبوك نەتوانىت بگاتە ئيميلەكەت ... ھتد .

• گۆرپىنى وشەى نەيىنى.

بە شيۆەيەكى رىكوپىك ناوئاوھ وشە نەيىنيەكانت بگۆرە . بەتايبەت ئەگەر كۆفى نيت و كۆمپيووتەرى گشتى بەكار دەهيىنيت . وريا بە وشەيەكى نەيىنى ئالۆز كە ماوھيەكى زۆرە بەكارى دەهيىنيت زۆر باشترە لە وشەيەكى نەيىنى سادە كە بە ئاسانى مەزەندە دەكرىت .

• وشەى نەيىنى شاراوم.

وشە نەيىنيەكانت لە دلى براوسەرەكەت ھەلمەگرە لەو مالىپەرانەى دريژكراوھى <https://> بەكار ناھيىن وشەى نەيىنى داخلى مەكە .

• زانىارى پەيدا بکە لەبارەى چۆنىتى بەدەست ھيىنانى وشەى نەيىنى

زۆر ئامراز ھەيە كە يارمەتيدەرەن بۆ گيپرانەوھى وشەى نەيىنى، بەلام باشترىن شت بەكارھيىنانى تايبەتمەنديەكانى جەختكردەنەوھ لە وشەى نەيىنى بە دوو ھەنگاوە ، وريا بە وھلامى پرسىارى نەيىنى ئەگەر سادە بيىت ئەوا بە ھەمان ئاستى خراپى بەكارھيىنانى وشەى نەيىنى ئاسانە .

• بە ھيچ شيۆەيەك وشەى نەيىنيەكەت لەسەر كۆمپيووتەرى گشتى

مەنووسە

بەرنامەكانى (كى لۆگەر) ليدانى دوگمەكانى كيبۆرد تۆمار دەكات، لە كۆفى نتو شوپنە گشتيەكان بە كار دەهيىنرپن يان لە ريگەى فايرۆسەوھ ديىتە ناو كۆمپيووتەرەكانتانەوھ بۆيە ئامۆژگارى دەكەين بە بەكارھيىنانى بەرنامەى (Key Scrambler) بۆ پاراستنى وشە نەيىنيەكەت .

بهكورتى

وريا به ، ههولبده وشهى نهينيهكهت دريژو ئالوزو ههرمهكى بيت ..

- بو پاراستنى پاسويڊهكانت بهرنامهى كى باس KeePass بهكار بهينه :

www.KeePass.info

- ببينه و فير بهه :

فيديوپهكى گرنگ لهبارهى پاسويڊو پاس فريز

<http://youtu.be/mDac8NYVGo8>

* براوزهه browser :

باشترينهكان ئهمانهه :

- تور TOR

- موزيلا فايرفوكس Mozilla Firefox

- گوگل کروم google chrome

تیبینی : له کارکردنی براوزه رەکان ئەمانه ریکبڅه :

★ به هیچ شیوهیهک پاسوێرده کانت زهخیره (save) له دلی براوزه رەکه مهکه .

★ براوزه ر سیټینگ Browser Settings ریکبڅه به تایبەت :

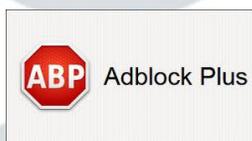
Do not track me -

Location داڅه -

★ به ردهوام له دواى هەر به کارهینانیکی ئەنتەرنەت Browsing History بسپروه .

★ کوکیز Cookies بسپروه .

★ Add-ons و Extensions داڅه . به تایبەت ئەمانه :

Adblock Plus -

https Everywhere -

Adult Blocker -

Privacy Badger -

My WOT -

Ghostery -

My Permissions Cleaner -

ZenMate -

zenmate

- * تايبتهمندی گهړانی شاراوه بهکار بهینه :
- New incognito window له کروم .
- New Private window له ئوپرا مهینینگ .
- New Private window له موزیلا فایرفوکس .

* خۆت بشارهوه :

ئهگهړ ناتوانی به بهردهوامی بهکاری بهینیت ئهوا له کاتی پيوسته VPN بهکار بهینه بهتایبته سایفون ..

www.Psiphon3.com

* چاتکردن :

بۇ چاتکردن ئەم بەرنامانە بەكار بەھنە :

- جتزی www.Jitsi.org

- بدجن www.Pidgin.im

- كربتوكات Cryptocat وەك Extensions زياديكە بۇ براوزەرەكەت .

* ھەمیشە ئابدەيتى بەم بەرنامانەى كۆمپيوتەرەكەت بکە :

- ويندۆزەكەت .

- براوزەرەكان .

- جاقا سيكرېت .

- فلاش بلەيەر .

- ئەنتى فايروۇس + ئەنتەرنىت سكيورتى .

- ھەر بەرنامەيك پيويستە ھەمیشە ئابدەيتى بکەيتەوہ .

* به نامه پالېشته کان : (که زور زور پیویسته دایگری)

- Glasswire بۇ به هیژکردنی دیواری ئاگرین و زانینی هه موو ئەو بهرنامانهی پیدای دهگوزهرین .

- Key Scrambler Personal بۇ ته شفر / کۆدکردنی نووسینه کان

KeyScrambler

* سړینه وهی زانیاری :

بۇ سړینه وهی زانیاریه کان پښوستان به :

Eraser لږه وه دایبگره eraser.heidi.ie

Bleachbit لږه وه دایبگره bleachbit.sourceforge.net

CCleaner لږه وه دایبگره

<https://www.piriform.com/ccleaner/download>

بۇ سړینه وهی قوئی زانیاریه کان :

CCleaner دایبگره .. بهرنامه که بکه ره وه .. برؤ سره Drive Wiper .. Tools

هه لږه ..

- له خانه ی Wipe نهمه هه لږه

Entire Drive (All data will be erased)

- له خانه ی Security

چینه سراوه کان دیاری بکه (هه تا چینه کان زیاتر بن پرؤسه که زؤرتر ده خایه نیټ)

- له خانه ی Drives

ئو شوینه دیاری بکه که ده ته ویت زانیاریه کان به قوئی بسرپته وه .

★ همیشه Backups ی بهرنامه و زانیاریه کانت بکه و هه ئی بگره . بهم بهرنامه یه

<http://www.duplicati.com/>

★ ناردنی ئیمیل :

بو هه ناردنی ئیمیل Thunderbird به کار بهینه لیروهه دایبگره .

<https://www.mozilla.org/en-GB/Thunderbird/>

★ هینانه وهی فایل ه سراره کان :

Recuva به کار بهینیت و

بو هینانه وهی فایل ه سراره کان ده توانیت بهرنامه ی ریکوفا

ده توانیت لیروهه دایبگریت .

<https://www.piriform.com/recuva>

بۇ زانىارى زياتر بەردەوام سەردانى ئىره بکه :

cyberarabs.com
cyberkurds.blogspot.com

بۇ بينىنى فيديوئى فيركارى سەردانى ئىره بکه :

<https://www.youtube.com/user/CyberArabs>

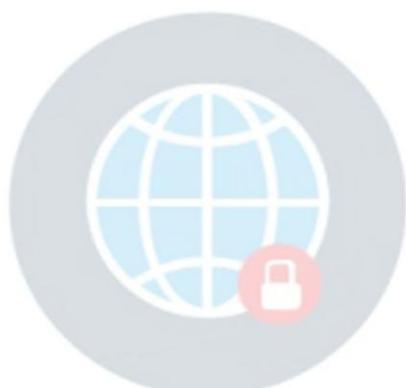
asowahab

asowahab

asowahab

asowahab.blogspot.com

BACKUP

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

MALWARE

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

SPAM

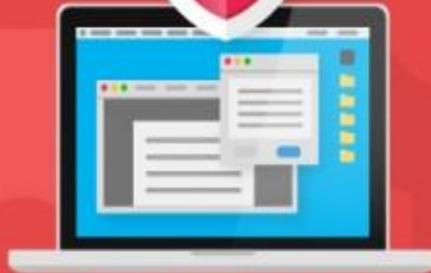

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

SAFETY

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

SYSTEM SECURITY

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Proin rhoncus dapibus sem id mollis. Vestibulum a nisi ut risus posuere faucibusdo.

TOOLS

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

PASSWORD

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

PREVENTIVE

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

FIREWALL

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit proin rhoncus dapibus.

designed by [freepik.com](https://www.freepik.com)